

Møtereferat

Til: Arbeidsgruppen for bybåndssamarbeidet
Møtegruppe: Arbeidsgruppen for bybåndssamarbeidet
Møtetid og -sted: 18.03.2021, kl. 09:15-11:30, Teams

Til stede:

- Toril Skovli, Asker kommune
- Sølve Brenn Jerm, Asker kommune
- Astri Taklo, Bærum kommune
- Anders Jørstad, Lillestrøm kommune
- Lena Hammer, Lillestrøm kommune
- Henrik B. Langum, Lørenskog kommune
- Axel Sveaass, PBE, Oslo kommune
- Lise Weltzien, PBE, Oslo kommune
- Marie Aaberge, PBE, Oslo kommune
- Hans Martin Aambø, PBE, Oslo kommune
- Frid Ane J. Mølster, PBE, Oslo kommune
- Solbritt I. Dramstad, PBE, Oslo kommune
- Birte A. Mobraaten, BYM, Oslo kommune
- Ida Sofia Lundin, Ruter
- Jostein B. Meisdalen, Bane NOR
- Lars Erik Nybø, Bane NOR
- Fredrik Dale Refling, Statens vegvesen
- Arne Torp, Statens vegvesen
- Christoffer Gjendem, Statsforvalteren i Oslo og Viken
- Torgeir Fagerstrand, Statsforvalteren i Oslo og Viken
- Erlend Hanssen Sjøvik, Viken fylkeskommune
- Erik Dahl, Viken fylkeskommune
- Jon Terje Bekken, Viken fylkeskommune
- Ellen P. Coats, Viken fylkeskommune
- Knut Iver Skøien, Viken fylkeskommune
- Silje A. Sæverud, Viken fylkeskommune
- Katrine Eliassen, Viken fylkeskommune

Referent: Axel Sveaass
Referatdato: 18.03.2021
Status: Utkast
Saksnummer: 201601716
Neste møte: 15.04.2021

Dagsorden

1. Godkjenning av dagsorden
2. Godkjenning av referat fra forrige møte, 18. februar 2021
3. Status for prosjekter i bybåndet
 - i. Knutepunktprosjektet
 2. Parkeringsprosjektet
2. Kollektivforbindelser og transportinfrastruktur
 - i. Fylkeskommunen som samferdselsaktør og samfunnsutvikler v/ VFK
 - ii. Utfordringer i planlegging og gjennomføring av transportinfrastrukturiltak v/ Bane NOR
 - iii. Refleksjoner/gruppearbeid
5. Eventuelt

1 Godkjenning av dagsorden

Dagsorden ble godkjent.

2 Godkjenning av referat fra forrige møte, 18. februar 2021

Det var ingen kommentarer til møtoreferatet.

3 Status for prosjekter i bybåndet

3.1 Knutepunktprosjektet

Midtveisseminar i Knutepunktprosjektet ble gjennomført 9. mars. Det ble et vellykket seminar med gode diskusjoner og nyttige tilbakemeldinger til arbeidet som er gjort så langt i prosjektet. Konsulentgruppen har blant annet laget en stegmodell på seks steg. Hensikten med denne modellen er å vise en praktisk måte man kan gå frem i arbeid med planlegging av knutepunkt.

På midtveisseminaret ble det lagt vekt på å få innspill til deloppgave fire i prosjektet om å utarbeide prinsipper for utforming av knutepunkter – som forener bymessighet med gode transportløsninger. Dette ble jobbet med i grupper.

Prosjektet er nå i en fase der det jobbes med tre knutepunkt-caser. Dette er Ski i Nordre Follo, Sandvika i Bærum og Jessheim i Ullensaker. Foreløpig dato for sluttseminaret er 17. juni 2021.

3.2 Parkeringsprosjektet

Prosjektet er fortsatt jobbet fortsatt i arbeidsgrupper med ulike case. Konsulent (Civitas) har jobbet mye med hver enkelt case-kommune for å undersøke hvilke grep kommunene kan ta. Konsulent skal etter hvert komme med et utkast fra arbeidet fra langt, kanskje før påske. Neste møte i parkeringsprosjektgruppen er 8. april. Mer utfyllende info om prosjektet kommer i senere møte i bybåndssamarbeidet.

4 Kollektivforbindelser og transportinfrastruktur

4.1 Fylkeskommunen som samferdselsaktør og samfunnsutvikler v/ VFK

Vi fikk orientering av Viken fylkeskommune (VFK) ved Jon-Terje Bekken, seksjonsleder i avdeling for samferdselsplanlegging og forvaltning, seksjon Nord. VFK fikk, som følge av regionreformen, ansvaret for drift, vedlikehold og bygging av fylkesveiene. Innen samferdselsområdet er Viken delt inn i tre geografiske deler med henholdsvis nord, sør og vest. Seksjonene er ansvarlige for planlegging av samferdselstiltak og har planfaglig ansvar på samferdsel.

Fylkestinget i Viken vedtok samferdselsstrategi for Viken 2022-2033 før jul, og det jobbes for tiden med et handlingsprogram for samferdsel som skal gi oversikt og prioritering over tiltak de neste 4 årene (2022-2025). Det er nå åpnet for innspill. [Det er laget en egen nettside for denne prosessen.](#)

Jon-Terje fortalte om to eksempler på prosjekter VFK jobber med for tiden, med mål om å styrke fremkommelighet for kollektivtrafikken. Det første eksempelet er en pilot om proaktiv trafikkstyring ved Nedre Rælingsvei i Rælingen kommune. Ideen er at bussen i en kø-situasjon får grønt lys og kan kjøre forbi køen i motgående felt, mens de andre må vente. Dette er en rimeligere løsning for å styrke bussens fremkommelighet enn å bygge nytt kollektivfelt eller å ekspropriere areal. Tiltaket er forsøkt i et veikryss i Sveits.

Det andre eksempelet er omtalt som «KVU-strengen». Utgangspunktet er å finne bedre løsninger som sikrer fremkommelighet for buss på ulike delstrekninger mellom Oslo og Lillestrøm. Blant tiltakene som vurderes på de forskjellige strekningene er å lede bilene over på andre veier eller stenge deler av strekningen for biler. Dette eksempelet berører problemstillinger som grenseutfordringer, ulikt fokus og områdeutvikling.

4.2 Utfordringer i planlegging og gjennomføring av transportinfrastrukturtiltak v/ Bane NOR

Jostein Meisdalen fra Bane NOR fortalte om hvordan de jobber, hva de har ansvar for og hva de prioriterer i prosjektene de er delaktig i. Bane NOR planlegger og bygger på bestilling, og ofte er det snakk om store investeringer. For å kunne delta i prosjekter er Bane Nor avhengige av budsjettvedtak og avtale med Jernbanedirektoratet. Bane NOR planlegger på flere nivåer med ulike typer planer og må ha egne avtaler for hvert nivå.

Det jobbes for tiden med å gradvis innføre et nytt signalsystem for jernbanelinjene, omtalt som ERTMS. Dette er et komplekst system som vil være styrende for all planlegging og bygging frem mot 2030. Mye må være på plass før man kan sette i gang med nytt togtilbud. Stengetider er utfordrende, og dette skal Bane NOR jobbe med for å sikre bedre utnyttelse i tiden det arbeides med vedlikehold.

Det er flere faktorer som spiller inn i Bane NOR sin planlegging, og det er mange systemsammenhenger det er viktig å være bevisst på. For eksempel er verkstedtidene forhåndsbestilt, og prosjekter må koordineres ettersom ikke alle prosjekter kan foregå simultant. Dette gjør at det ofte er lite fleksibilitet.

En problemstilling Bane NOR ofte møter er forventninger om å bidra mer i prosjekter. Bane NOR deltar gjerne i samarbeid om prosjekter, men i en tid med mindre økonomisk handlingsrom er det nødvendig at andre aktører bidrar med egne midler. Bane NOR er konsekvente på å kun bidra i prosjekter/tiltak som har med jernbanen å gjøre, i tråd med sitt samfunnsoppdrag. Bane NOR, foruten deres eiendomsdivisjon, har ingen fortjeneste slik kommersielle aktører har. Det er likevel ikke alltid en klar linje mellom hva Bane NOR vil kunne økonomisk vil kunne bidra til å ikke i et knutepunktprosjekt, det variere fra prosjekt til prosjekt.

4.3 Refleksjoner/gruppearbeid

Det ble ikke tid til gruppearbeid, men det ble gode diskusjoner i plenum. Blant annet kom det tilbakemeldinger på at det er veldig positivt å se ulike prosjekter som VFK bidrar inn i, og at det er positivt å se at VFK søker løsninger med eksisterende infrastruktur. Det er behov for flere slike eksempler, og det er fint at slike eksempler løftes frem i bybåndssamarbeidet.

Forståelse for ulike aktørers rolle og systemsammenhenger i samferdselsinfrastrukturprosjekter ble trukket frem som svært viktig.

Det ble stilt spørsmål ved hvordan Bane NOR legger opp til bruk av innfartsparkering, og hvilke diskusjoner som pågår for ulike reisende som skal til stasjonene. Bane NOR bygger mindre/nesten ingen innfartsparkering. De bygger sykkelparkeringer i tilknytning til stasjonen, men de skal ikke bekoste veier inn mot knutepunkt.

Det ble også drøftet hvorvidt det er hensiktsmessig med flere avklaringer på et overordnet nivå slik at aktørene styrer unna å ha en detaljert avklaring om hvem som skal bekoste hva i hvert enkelt infrastrukturprosjekt. Med begrensede midler for alle aktører i fremtiden vil dette bli mer utfordrende.

5 Eventuelt

Det var ingen saker til eventuelt.

Vedlegg:

Presentasjon PBE arbeidsgruppemøte 18. mars

Presentasjon VFK

Presentasjon Bane NOR